

E?ten Beklenti ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?ten Beklenti ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21376>

Özet

E?ten Beklenti Ölçe?i (EBÖ), 2015 y?l?nda **Ali Güllü** taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir psikolojik ölçüm aracıdır. Ölçe?in temel amacı, bireylerin e?lerinden veya partnerlerinden sahip oldukları çe?itli beklenti düzeylerini sistematik olarak ölçmek ve bu beklentilerin psikolojik de?i?kenlerle olan ilişkilerini incelemektir. Ölçek geli?tirme çalışmaları, geçerlik ve güvenirlik analizleri sonucunda, yeterli düzeyde psikometrik özelliklere sahip 53 maddelik bir deneme formunun oluşturulmasıyla tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

E?ten Beklenti Ölçe?i, E? Beklentileri, İlişki Dinamikleri, Yapı Geçerliliği, Güvenirlik, Cronbach's Alpha, Psikolojik Ölçme.

Yazarlar

Ali Güllü

Amaç

E?ten Beklenti Ölçe?i'nin (EBÖ) geliştirilmesinin temel amacı, evlilik veya romantik ilişkiler bağlamında bireylerin e?lerinden bekledikleri duygusal, sosyal, maddi ve davranışsal standartları ölçebilecek, geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Bu beklentilerin belirlenmesi, evlilik doyumu, çatışma çözümü ve ilişki kalitesi gibi önemli de?i?kenlerle olan ilişkilerinin araştırılmasına olanak tanır.

Ölçek, aynı zamanda, çift danışmanlığı ve rehberlik alanlarında, bireylerin kendi beklentilerini netleştirmelerine ve partnerlerinin beklentilerini anlamalarına yardımcı olacak bir tanıtıcı araç olarak kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

EBÖ, bireylerin evlilik veya ilişki içerisindeki **E? Beklentileri** psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, bir kişinin partnerinin nasıl davranması gerektiğine, hangi rolleri üstlenmesi gerektiğine ve ilişkiye ne tür katkıları sağlaması gerektiğine dair sahip olduğu bilişsel ve duygusal temalar içerir.

Ölçülen bu yapı, ilişki memnuniyeti için kritik bir göstergedir; zira gerçekleştiren beklentiler ile idealize edilen beklentiler arasındaki uyumsuzluklar, ilişki sorunlarının temel kaynağı olabilmektedir. Ölçek, bu beklentilerin kapsamını ve şiddetini belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

E?ten Beklentiler Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini tespit etme çal??malar?, faktör analizine haz?rl?k a?amas?nda gerçekleştirilmi?tir. Yap?lan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Testi analizleri sonucunda KMO de?eri **0,648** olarak bulunmu?tur.

Bu de?er, veri setinin Faktör Analizi için yeterli düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?na uygunlu?unu ve maddelerin alt?nda yatan boyutlar? ölçme kapasitesini belirlemek amac?yla yap?lm??t?r. Ayr?ca, ölçe?in kapsam geçerli?i (içerik geçerli?i) de alan?nda uzman ki?ilerin görü?lerine ba?vurularak denetlenmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in ön deneme formunda yer alan maddeler üzerinde yo?unla?m??t?r. Ba?lang?çta 58 madde içeren formdan 5 madde ç?kar?larak 53 maddelik deneme formu olu?turulmu?tur. Güvenirlik analizi çerçevesinde, madde-toplam puan korelasyonlar?n?n büyük ço?unlu?unun (3 madde hariç) 0,267 ile 0,561 aras?nda de?i?ti?i tespit edilmi?tir.

Ölçe?in iç tutarlılık güvenirlili?i, uç de?er analizleri sonras?nda 448 gözlem üzerinden hesaplanm??t?r. Veri setinde normallik varsay?m?n? zorla?t?ran uç de?erler (aykır? gözlemler) Shapiro-Wilk-W testi ile tespit edilmi? ve kademeli olarak veri setinden ç?kar?lm??t?r. Yap?lan son iç tutarlılık analizi sonucunda, 53 maddelik deneme formunun iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach's Alpha) **0,800** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, ölçe?in yeterli düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Yap? geçerli?i çal??malar?n?n ilk ad?m? olarak, veri setinin faktörle?tirme için uygunlu?u KMO ve Bartlett Testi ile s?nanm??t?r. Elde edilen KMO de?eri 0,648 oldu?undan, veri setinin aç?mlayıc? faktör analizine uygun oldu?u sonucuna var?lm??t?r. Bu analizler, e? beklentileri yap?s?n?n kaç temel boyut alt?nda topland???n? ortaya ç?karmak amac?yla yap?lm??t?r.

Güvenirlik analizleri s?ras?nda, maddelerin çoklu aç?klayıcılık (R^2) katsay?lar? da incelenmi?tir. Be? madde haricinde, R^2 katsay?lar? 0,304 ile 0,682 aral???nda bulunmu?tur. Bu bulgular, maddelerin yap?ya katkı sa?lad???n? ve faktör yüklerinin incelenmesi için sa?lam bir zemin haz?rlad???n? göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development) Ölçe?i

Format: 53 maddeden olu?maktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler (Evli veya romantik ili?kisi olan bireyler)

Age Group: Belirtilmemi? (Yeti?kin popülasyon)

Population Details: ?ç tutarl?l?k analizi 448 ö?renci (yeti?kin popülasyonundan) üzerinde ger?ekle?tirilmittir.

Test Methodology: 6'l? Likert Tipi derecelendirme kullan?lmittir (1=Çok Kötüydü - 6=?li?kim Olmad?).

Anahtar Kelimeler

KMO, Bartlett Testi, Madde Analizi, Uç De?er Analizi, ?ç Tutarl?l?k, Psikometri, ?li?ki Beklentileri, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü (2015 itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2015 y?l?nda Ali Güllü taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmittir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar ile ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

<esten-beklenti-olcegi-toad.pdf>

Kaynaklar

Güllü, A. (2015). E?ten Beklenti Ölçe?inin geli?tirilmesi ve baz? de?i?kenler aç?s?ndan incelenmesi (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, E?itim Bilimleri Anabilim Dal?, Rehberlik ve Psikolojik Dan??ma Bilim Dal?, Ankara.

Tez kayd?na ili?kin YÖK Ulusal Tez Merkezi ba?lant?s?: <tez.yok.gov.tr>

E?ten Beklenti Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? sonras?nda 53 maddelik bir deneme formuna sahiptir.

ARABPSYCHOLOGY.COM